Belastingdienst
T.a.v. de Directeur-Generaal, dhr. P.H. Smink (Peter)
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

CC : Inspectie BTD
Evaluatiecommissie BTD
Nationale Ombudsman

Zelhem, 23 november 2026

Betreft: Formeel verzoek om verantwoording

Geachte heer Smink,

In uw hoedanigheid van directeur-generaal van de Belastingdienst hebt u de afgelopen jaren herhaaldelijk uitgesproken dat de Belastingdienst een fundamentele verandering moet ondergaan. U hebt gepleit voor een menselijkere organisatie, meer ruimte voor vakmanschap, transparantie, het serieus nemen van signalen uit de samenleving en het daadwerkelijk herstellen van fouten.

In uw openbare uitingen hebt u duidelijk gemaakt dat de Belastingdienst niet langer uitsluitend vanuit efficiency, massale processen en formele procedures mag opereren. U wilt een organisatie die luistert, leert, verantwoordelijkheid neemt en waar nodig haar eigen handelen corrigeert.

Wij schrijven u omdat wij willen weten of deze, door u gestelde uitgangspunten ook daadwerkelijk gelden wanneer de Belastingdienst zelf onderwerp is van een ernstig geschil met belastingplichtigen. Ons dossier confronteert namelijk uw uitgesproken ambities met de werkelijkheid van het handelen van uw organisatie.

Wij, Mario en Aline Vos, zijn al jarenlang verwikkeld in een grensoverschrijdend fiscaal geschil tussen Nederland en Frankrijk. De kern van dit geschil betreft de informatie-uitwisseling tussen de Nederlandse Belastingdienst en de Franse belastingautoriteit (DGFiP) in 2014. Daarbij zijn meerdere ernstige tekortkomingen van uw Belastingdienst aan het licht gekomen. Een uiteenzetting.

<u>De verstrekking van feitelijk tegenstrijdige informatie</u>

Op 13 juli 2014 heeft de Nederlandse Belastingdienst aan de Franse autoriteiten meegedeeld dat de activiteiten van de heer Vos niet belastingplichtig zijn voor de Nederlandse inkomstenbelasting en omzetbelasting en dat de heer Vos voor die belastingen geen ondernemer is.

Deze mededeling is rechtstreeks in tegenspraak met het feit dat de Nederlandse Belastingdienst over de betreffende jaren 2010 en 2011 daadwerkelijk aanslagen inkomstenbelasting en omzetbelasting heeft opgelegd en de daaruit voortvloeiende belastingen zijn betaald. Dit betreft geen theoretische discussie over een fiscale kwalificatie. Het gaat om een concrete tegenstrijdigheid tussen informatie die de Belastingdienst aan een buitenlandse belastingautoriteit heeft verstrekt en het eigen fiscale handelen van diezelfde Belastingdienst.

Het ontbreken van de verklaringen die juist gecontroleerd hadden moeten worden

Een zeer ernstig, en tot dusver onvoldoende belicht onderdeel betreft het helder omschreven doel van de informatie-uitwisseling. De Franse belastingautoriteit heeft aan de Nederlandse Belastingdienst (schriftelijk) meegedeeld dat de gegevensuitwisseling als doel had om de door de heer en mevrouw Vos verstrekte verklaringen te verifiëren en/of aan te vullen. Die mededeling roept een fundamentele vraag op. Waar zijn die verklaringen?

In de beschikbare documentatie zijn deze verklaringen nergens terug te vinden. Evenmin blijkt dat de Nederlandse Belastingdienst deze verklaringen ooit heeft opgevraagd, ontvangen of gecontroleerd.

De Nederlandse Belastingdienst heeft vervolgens informatie verstrekt en een (onjuist) standpunt ingenomen, terwijl de verklaringen die volgens de Franse autoriteit juist geverifieerd en/of aangevuld moesten worden, buiten beeld zijn gebleven. Dit is uiteraard niet slechts een administratieve omissie.

Wanneer een buitenlandse belastingautoriteit uitdrukkelijk aangeeft dat het doel van een informatie-uitwisseling is om verklaringen van belastingplichtigen te controleren en aan te vullen, mag van de Nederlandse autoriteit worden verwacht dat zij die verklaringen daadwerkelijk opvraagt en bij haar beoordeling betrekt. De Nederlandse Belastingdienst had daar dus naar moeten vragen.

Dat is niet gebeurd.

Het gevolg is dat het uitdrukkelijk genoemde verificatiedoel niet is verwezenlijkt. De verklaringen zijn niet gecontroleerd, terwijl de informatie-uitwisseling een direct gevolg heeft gehad voor de fiscale behandeling van ons in Frankrijk. Daarmee is niet alleen sprake van een onvolledige informatie-uitwisseling, maar ook van een ernstige tekortkoming in de zorgvuldigheid waarmee deze is uitgevoerd.

Hoe kan een informatie-uitwisseling bedoeld om verklaringen van belastingplichtigen te verifiëren en aan te vullen, als deugdelijk worden beschouwd wanneer die verklaringen niet eens zijn opgevraagd?

Wij hebben de Belastingdienst herhaaldelijk gewezen op deze tegenstrijdigheden en om rectificatie verzocht, onder meer op grond van artikel 16 AVG. De Belastingdienst weigert echter structureel de feitelijke onjuistheden te rectificeren en stelt zich op het standpunt dat het om een fiscale beoordeling gaat. Daarmee blijven zowel de tegenstrijdige informatieverstrekking als de ontbrekende verificatie van onze verklaringen onopgelost. De oorspronkelijke tekortkomingen worden zo bestendigd door de weigering om de kwestie inhoudelijk te herstellen.

In uw interview in Het Register uit april 2021 hebt u gepleit voor een empathischer Belastingdienst, waarin medewerkers meer ruimte krijgen voor vakmanschap en waarin het menselijke aspect niet langer ondergeschikt is aan efficiency en massale processen.

U hebt eveneens aangegeven dat signalen uit de samenleving niet alleen moeten worden verzameld, maar dat daarmee ook daadwerkelijk iets moet gebeuren.

In uw publieke uitingen over transparantie hebt u benadrukt dat fouten zichtbaar moeten worden gemaakt, besproken en opgevolgd.

Wij stellen u daarom hierbij een aantal concrete vragen.

1. Waar is de door u bepleite menselijke maat wanneer burgers jarenlang moeten procederen om een pertinent onjuiste mededeling van de Belastingdienst aan een buitenlandse overheid rechtgezet te krijgen?

2. Waar is het door u gewenste vakmanschap wanneer de Belastingdienst nalaat de verklaringen op te vragen die volgens de buitenlandse autoriteit juist geverifieerd en aangevuld moesten worden?

3. Waar is de transparantie wanneer de betrokken belastingplichtigen niet vooraf in de informatie-uitwisseling worden gekend en vervolgens niet kunnen beschikken over een volledig inzicht in de verstrekte en ontvangen gegevens?

4. Waar blijft het daadwerkelijk opvolgen van signalen wanneer herhaaldelijk onderbouwde bezwaren niet leiden tot een inhoudelijke oplossing?

5. En waar is het herstelvermogen van uw organisatie wanneer de Belastingdienst haar eigen eerdere standpunt blijft verdedigen, zonder de feiten onder ogen te zien en de oorspronkelijke tekortkomingen daadwerkelijk te onderzoeken en te corrigeren?

Dit zijn geen abstracte vragen over organisatieontwikkeling. Het zijn vragen over de concrete rechtspositie van burgers en de zorgvuldigheid waarmee de overheid met hun persoonsgegevens en fiscale belangen omgaat.

De gevolgen van deze kwestie zijn inmiddels niet meer te overzien. Wij zijn ons huis kwijtgeraakt en hebben onze zoon (vroegtijdig) in Frankrijk achter moeten laten. Wij hebben jarenlang juridische procedures moeten voeren en worden geconfronteerd met een Belastingdienst die haar eigen handelen niet alleen verdedigt, maar waarbij de Staat zich in gerechtelijke procedures eveneens juridisch tegen ons opstelt en daarbij stellingen inneemt die in strijd zijn met de feite en haar eigen administratie. Daarbij ervaren wij dat de discussie zich steeds verder verwijdert van de oorspronkelijke vragen:

- Waarom is aan Frankrijk informatie verstrekt die strijdig is met de eigen Nederlandse belastingaanslagen?
- Waarom zijn onze verklaringen, die volgens de Franse autoriteit juist gecontroleerd en aangevuld moesten worden, niet opgevraagd?
- Op basis waarvan heeft de Belastingdienst haar informatie en standpunten dan vastgesteld?
- Waarom wordt geweigerd de geconstateerde tegenstrijdigheden en tekortkomingen te herstellen?

In plaats daarvan worden wij geconfronteerd met pertinent onjuiste juridische standpunten, formele afwijzingen en procedures, zonder dat de onderliggende feiten en tekortkomingen worden onderzocht.

Wij vragen ons af hoe dit te rijmen valt met uw publieke ambitie om een organisatie te leiden die fouten erkent, signalen serieus neemt en verantwoordelijkheid draagt voor de gevolgen van haar handelen.

Een menselijke Belastingdienst bewijst haar bestaansrecht immers niet wanneer alles goed gaat, maar juist wanneer zij wordt geconfronteerd met fouten in haar eigen handelen en de bereidheid toont die te erkennen en te herstellen.

4. Wij verzoeken u om een persoonlijke bestuurlijke beoordeling

Wij verzoeken u nadrukkelijk om ons dossier zelf, vanuit uw verantwoordelijkheid als directeur-generaal, te laten beoordelen. Wij vragen u om een onafhankelijke, onbevooroordeelde en integrale beoordeling, waarbij niet het eerder ingenomen standpunt van de Belastingdienst leidend is, maar de feiten, de toepasselijke wetgeving en de rechtsbescherming van de betrokken belastingplichtigen.

Wij verzoeken u in het bijzonder de volgende punten te laten onderzoeken:

1. De juistheid van de informatieverstrekking aan Frankrijk

Was de mededeling van 13 juli 2014 feitelijk verenigbaar met de Nederlandse belastingaanslagen inkomstenbelasting en omzetbelasting over 2010 en 2011? Hoe verklaart de Belastingdienst de tegenstrijdigheid?

2. Het ontbreken van de verklaringen van de heer en mevrouw Vos

Waarom heeft de Nederlandse Belastingdienst de verklaringen die volgens de Franse autoriteit geverifieerd en/of aangevuld moesten worden, niet opgevraagd? Op basis waarvan heeft de Belastingdienst haar antwoorden aan Frankrijk geformuleerd zonder over deze verklaringen te beschikken?

3. Het niet verwezenlijken van het verificatiedoel

Hoe kan de Belastingdienst verantwoorden dat een informatie-uitwisseling met een uitdrukkelijk omschreven verificatiedoel heeft plaatsgevonden zonder dat de daarvoor noodzakelijke verklaringen zijn opgevraagd en gecontroleerd?

4. De volledigheid en rechtmatigheid van de informatie-uitwisseling

Welke gegevens, verklaringen en documenten zijn daadwerkelijk tussen Nederland en Frankrijk uitgewisseld, met welk doel en op welke wettelijke grondslag? Welke informatie ontbrak en welke gevolgen heeft dat gehad voor de conclusies die aan Frankrijk zijn verstrekt?

5. De AVG-kwestie

Is de weigering om de door ons aangevoerde onjuistheden te rectificeren juridisch houdbaar? Is daarbij voldoende onderscheid gemaakt tussen feitelijke persoonsgegevens en fiscale beoordelingen? Hoe is rekening gehouden met de verplichtingen uit artikel 16 AVG?

6. De interne behandeling en verantwoordelijkheid

Welke afdelingen en functionarissen hebben deze kwestie behandeld? Welke inhoudelijke afwegingen zijn gemaakt? Waarom hebben onze herhaalde signalen niet geleid tot een volledig onderzoek en een oplossing?

7. De juridische verdediging van de Staat

Is bij de procesvoering voldoende aandacht besteed aan de oorspronkelijke feiten, de tegenstrijdigheden in de informatieverstrekking en het ontbreken van de verklaringen die geverifieerd hadden moeten worden? Is alle relevante informatie volledig en naar waarheid aan de rechter voorgelegd?

8. Het herstel

Welke concrete mogelijkheden ziet u om de gemaakte fouten te erkennen, onjuiste gegevens te corrigeren, de Franse autoriteiten van de juiste informatie te voorzien en de gevolgen daarvan voor ons te herstellen?

Wij verzoeken u te waarborgen dat deze beoordeling niet wordt uitgevoerd door uitsluitend de medewerkers of juridische afdelingen die eerder bij de afwijzing van onze verzoeken betrokken waren.

Juist vanwege de voorgeschiedenis is een onafhankelijke interne beoordeling noodzakelijk.

Mijnheer Smink, U hebt de leiding aanvaard over een Belastingdienst die het vertrouwen van de samenleving moest terugwinnen. U hebt daarbij zelf de maatstaven geformuleerd waaraan die organisatie volgens u moet voldoen. Wij willen u daarom een vraag voorleggen die verder gaat dan ons individuele dossier:

Zijn de menselijke maat, transparantie, vakmanschap en het daadwerkelijk herstellen van fouten bij de Belastingdienst inmiddels organisatorische uitgangspunten die ook worden toegepast wanneer de organisatie zelf juridisch of bestuurlijk ter verantwoording wordt geroepen?

Of gelden deze uitgangspunten voornamelijk als ambities in interviews, jaarplannen en beleidsdocumenten, terwijl de praktijk nog steeds wordt bepaald door het verdedigen van eerder ingenomen standpunten en het volgen van formele procedures?

In dit verband willen wij u nadrukkelijk wijzen op een artikel dat de NOS op 15 december 2022 publiceerde onder de titel: *Oud-topjurist fiscus overwoog klokkenluider te worden over toeslagenaffaire*.

In dit artikel vertelt mevrouw Sandra Palmen-Schlangen, voormalig topjurist bij de afdeling Toeslagen van de Belastingdienst, dat zij heeft overwogen klokkenluider te worden nadat haar juridisch onderbouwde waarschuwing over het onrechtmatig stopzetten van kinderopvangtoeslagen niet werd opgevolgd.

Haar woorden zijn bijzonder veelzeggend: **"Maar dan zou ik zelf het probleem zijn geworden."**

Wij willen u vragen wat deze uitspraak volgens u zegt over de organisatiecultuur binnen de Belastingdienst.

Betekent dit dat medewerkers die misstanden, fouten of onrechtmatigheden constateren en daar intern eerlijk melding van maken, het risico lopen zelf tot probleem te worden gemaakt? Dat zij niet zozeer worden gewaardeerd om hun professionaliteit, integriteit en moed, maar juist worden geconfronteerd met de consequenties van het ter discussie stellen van het handelen van hun eigen organisatie?

En als dat inderdaad de angst is die bij medewerkers leeft, hoe kunnen zij dan nog vrijuit en onafhankelijk hun professionele oordeel geven? Hoe kunnen fouten aan het licht komen wanneer degene die ze benoemt daar zelf de gevolgen van moet vrezen?

De geschiedenis van het memo-Palmen laat zien wat daarvan de gevolgen kunnen zijn. Een juridisch onderbouwde waarschuwing werd niet opgevolgd, het memo verdween, de organisatie ging door met procederen tegen gedupeerde ouders en de gevolgen waren desastreus. De waarschuwing was er. De kennis was er. Maar het handelen bleef uit.

Wij zien hierin precies de kern van het probleem dat wij ook in ons eigen dossier ervaren: problemen binnen de Belastingdienst worden niet opgelost wanneer zij aan het licht komen, maar kunnen juist worden verergerd doordat de organisatie ze niet onder ogen wil zien en degenen die ze signaleren onvoldoende ruimte krijgen.

De Belastingdienst lijkt hiermee te bewijzen in geen enkel opzicht iets te hebben geleerd van de Toeslagenaffaire.

Daarmee ontstaat een zichzelf versterkend mechanisme: een fout wordt niet hersteld, de organisatie verdedigt haar eerdere (frauduleuze) handelen, medewerkers krijgen onvoldoende ruimte om dat handelen ter discussie te stellen en burgers worden vervolgens gedwongen jarenlang te procederen om hun gelijk te halen. Waarbij zelfs de landsadvocaat, op kosten van de burger, wordt ingezet tegen diezelfde burger, om de rechter onjuist voor te lichten. Zoals uit het gevoerde kort geding (zaaknummer C/09/697059 / KG ZA 26-4) is gebleken.

Dat is niet alleen een probleem van individuele medewerkers of afzonderlijke afdelingen. Dat is een vraagstuk van organisatiecultuur, bestuurlijke verantwoordelijkheid en leiderschap.

Mijnheer Smink, u hebt publiekelijk uitgesproken dat u een Belastingdienst wilt waarin vakmanschap, transparantie, integriteit en de menselijke maat centraal staan. Maar die uitgangspunten hebben pas betekenis wanneer medewerkers ook daadwerkelijk de vrijheid en veiligheid hebben om de organisatie tegen te spreken, fouten te benoemen en onrechtmatigheden aan de orde te stellen, zonder zelf tot probleem te worden gemaakt.

Wij leggen u daarom de volgende vraag voor: **Kunt u ons verzekeren dat binnen de Belastingdienst een medewerker die een feitelijke fout, juridische onjuistheid of onrechtmatig handelen constateert en dit intern aan de orde stelt, niet zelf het probleem wordt, maar juist wordt beschermd en serieus genomen?**

En belangrijker nog: kunt u aangeven welke concrete maatregelen u als directeur-generaal hebt genomen om te waarborgen dat dergelijke situaties zich niet opnieuw voordoen? Want zolang medewerkers niet vrijuit kunnen spreken, fouten niet worden erkend en de organisatie haar eigen handelen blijft verdedigen, zal er geen sprake zijn van de cultuurverandering die u hebt aangekondigd. Dan blijven de mooie woorden over de menselijke maat, transparantie en vakmanschap steken in beleidsdocumenten en interviews, terwijl de praktijk voor burgers en medewerkers ongewijzigd blijft.

Een organisatie die haar eigen fouten niet onder ogen durft te zien, kan niet van haar burgers verwachten dat zij vertrouwen in haar blijven houden.

Wij hopen dat u deze brief als een gelegenheid om daadwerkelijk invulling te geven aan de verandering die u zelf hebt beloofd. En u ons persoonlijk zult antwoorden, aangezien op basis van de dossierstukken kan worden geconcludeerd dat mevrouw Eline van der Tholen-Mulder in ernstige mate fraudeert. Wij adviseren u derhalve de beantwoording van deze brief niet aan haar over te laten.

In afwachting van uw antwoord,

Met vriendelijke groet,

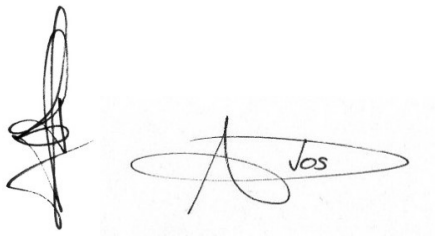

Mario en Aline Vos